

BEOGRADSKA BERZA
BELGRADE STOCK EXCHANGE

KONFERENCIJA ZA ŠTAMPU

09. oktobar 2008.

Beogradska berza a.d. Beograd
www.belex.co.rs

O rezultatima....

SADRŽAJ:

- Promet po godinama
- Promet po mesecima u 2008.
  - Struktura prometa u 2008.
    - Trgovanje akcijama
- Akcije – Prime Market (Listing A)
- Akcije – Metod kontinuiranog trgovanja
  - Obveznice RS
  - Indeksi
- Kretanje indeksa u regionu
  - Tržišna kapitalizacija
    - FIT, FIS, FIB
    - BELEXsentiment
  - Informacioni sistem
- Međunarodna saradnja

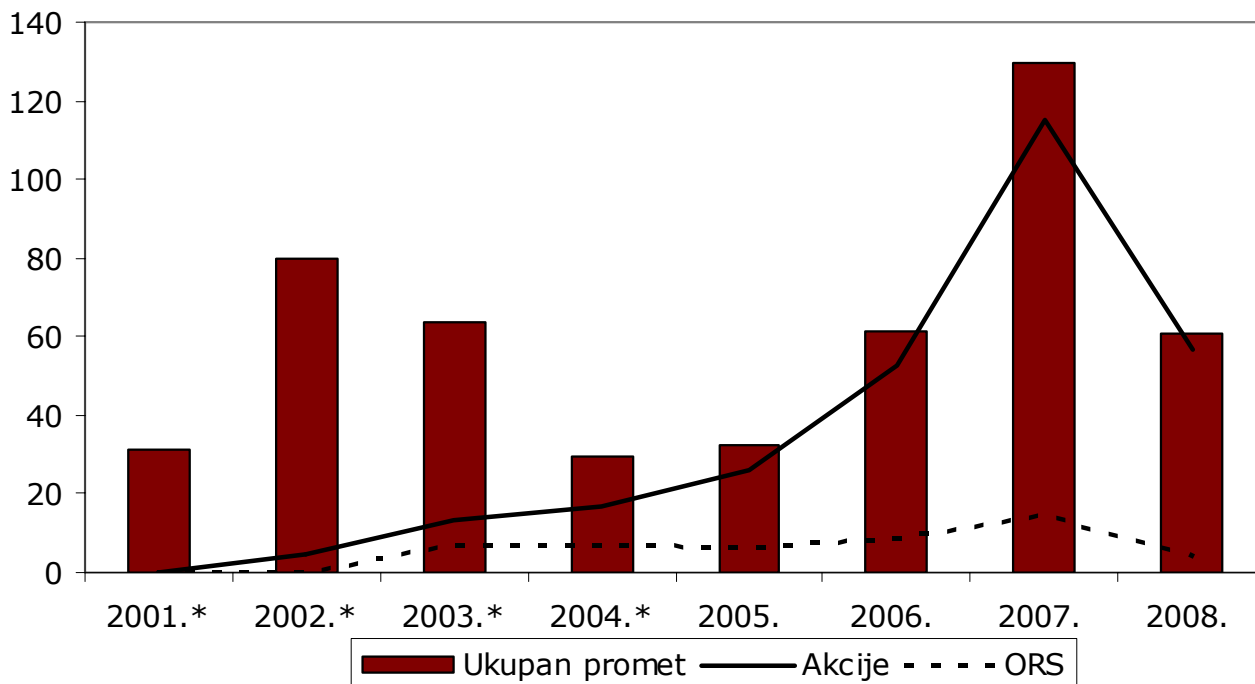
PROMET PO GODINAMA

U periodu od januara do septembra 2008. godine, na Beogradskoj berzi je ukupno ostvarena vrednost prometa od 60,7 milijardi dinara, odnosno preko 751,4 miliona evra, što predstavlja smanjenje od 53,1% u odnosu na isti period u 2007. godini. Celokupan promet realizovan je kroz 92,3 hiljade transakcija, odnosno za 61,7% manje u odnosu na prvih devet meseci prethodne godine. Struktura prometa ostala je nepromenjena, odnosno trgovalo se akcijama i obveznicama RS za izmirenje obaveza po osnovu devizne štednje građana, s tim što je učešće akcija u ukupnom prometu u 2008. povećano za 4,9% u odnosu na isti period u 2007. godini.

januar - septembar	Ukupan promet (RSD)	ORS (RSD)	Akcije (RSD)
2001.*	31.431.493.821	0	32.514.057
2002.*	79.794.902.593	283.755.160	4.892.165.971
2003.*	63.526.972.734	6.776.512.353	13.407.454.199
2004.*	29.709.958.424	6.666.788.920	17.045.760.015
2005.	32.289.143.853	6.511.070.684	25.778.073.169
2006.	61.338.755.158	8.791.381.643	52.547.373.515
2007.	129.460.138.433	14.599.590.011	114.860.548.422
2008.	60.723.182.139	3.873.291.337	56.849.890.802

*U veličinu ukupnog prometa uključen je i promet ostvaren u trgovanju kratkoročnim hartijama od vrednosti

Mlrd RSD

PROMET PO MESECIMA U 2008.

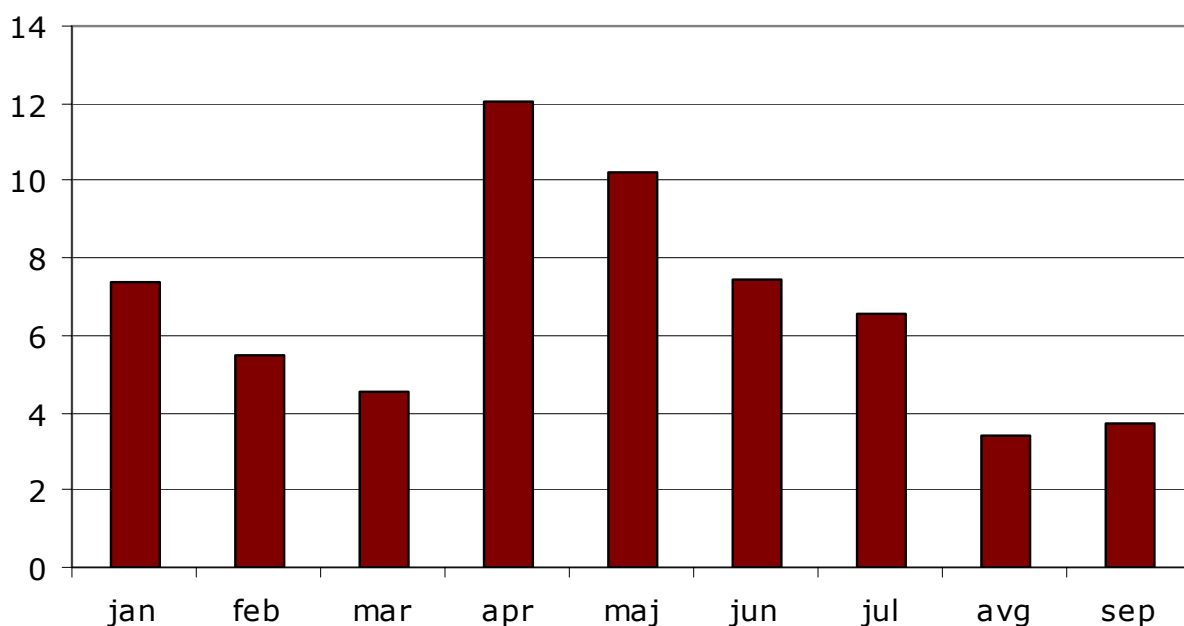
Najviša mesečna vrednost prometa na Beogradskoj berzi u ovoj godini ostvarena je u aprilu, kroz 9,2 hiljada transakcija i iznosila je nešto više od 12 milijardi dinara, odnosno blizu 148 miliona evra. Najniži mesečni promet, u iznosu od 3,4 milijarde dinara zabeležen je u avgustu, a ostvaren je kroz 6,4 hiljada transakcija.

U posmatranom periodu, prosečna dnevna vrednost prometa iznosila je 322,9 miliona dinara, što je za 53,8% niža vrednost u odnosu na isti period u 2007. godini, dok je prosečna veličina transakcije povećana za 22,4% i iznosila je 657,6 hiljada dinara.

Prosečan dnevni broj transakcija, na devetomesečnom nivou, iznosio je 491 od čega se 460 transakcija odnosi na trgovanje akcijama.

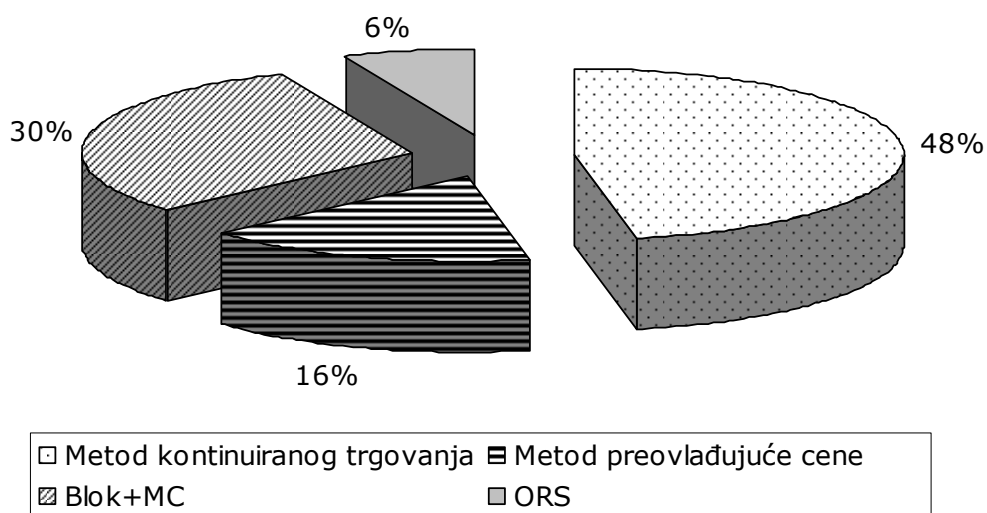
(u milionima RSD)	Ukupan promet	Metod kontinuiranog trgovanja	Metod preovlađujuće cene	Blok+MC	ORS
septembar	3.717,47	1.701,78	1.094,60	597,51	323,579
avgust	3.397,78	977,926	1.882,79	265,33	271,733
jul	6.533,92	3.655,79	845,491	1.252,16	780,48
jun	7.414,65	5.359,49	928,7	117,85	1.008,61
maj	10.209,77	3.451,87	882,98	5.478,70	396,22
april	12.027,57	2.008,64	1.298,09	8.470,53	250,31
mart	4.528,19	2.922,39	824,58	496,24	284,98
februar	5.515,17	3.262,82	1.016,16	960,41	275,78
januar	7.378,67	5.181,78	1.094,73	820,56	281,60
UKUPNO	60.723,19	28.522,49	9.868,12	18.459,29	3.873,29

Mlrd RSD

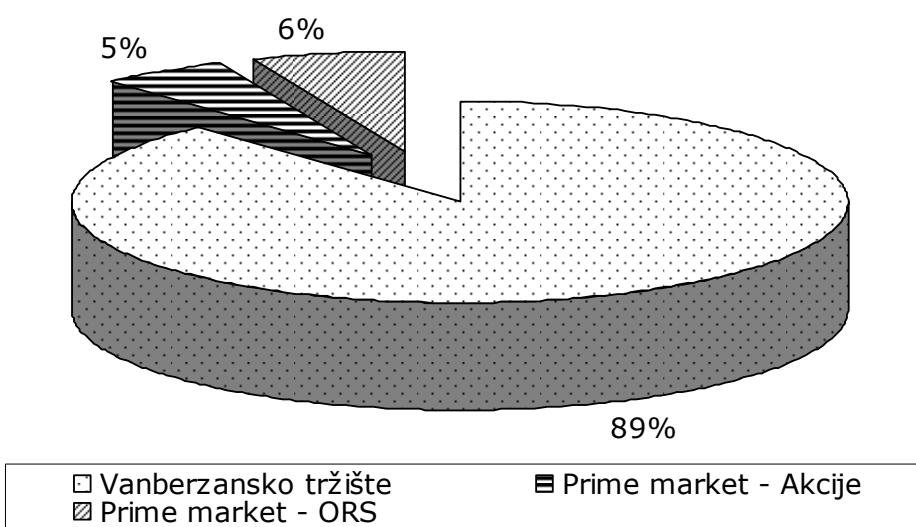

STRUKTURA PROMETA U 2008.

Najveći deo ukupnog prometa, u iznosu od 89% ostvaren je u trgovanju na vanberzanskom tržištu, dok se 5% prometa odnosi na trgovanje akcijama na Prime market-u i 6% na trgovanje obveznicama Republike Srbije. U odnosu na 2007. godinu u ukupnom obimu trgovanja uvećano je učešće akcija koje se nalaze na Prime market-u, sa 3% na navedenih 5%. Istovremeno, prvih devet meseci ove godine karakteriše nešto veće učešće blok transakcija u ukupnom trgovanju u odnosu na prethodni period.

Struktura po metodama trgovanja, januar-septembar 2008.

Struktura po tržištima, januar - septembar 2008.

TRGOVANJE AKCIJAMA

Najveću zaslugu za ostvarenu vrednost prometa, svakako su imale akcije, budući da su u ukupnom trgovanju učestvovala sa 93,6%. S obzirom da je učešće akcija u ukupnom prometu povećano za 3,7 procentnih poena u odnosu na prethodnu godinu, još jednom je potvrđen postojeći trend smanjivanja učešća obveznica Republike Srbije u trgovanju u odnosu na akcije, koji se iz godine u godinu nastavlja. Vrednost prometa akcijama u prvih devet meseci 2008. godine, smanjena je u odnosu na isti period prethodne godine za 50,5% i iznosila je 56,8 milijardi dinara, odnosno 703,1 miliona evra. Broj transakcija akcijama je iznosio 86,4 hiljade, što predstavlja smanjenje od 62%. Posmatrajući na mesečnom nivou, najveća vrednost prometa ostvarena je u aprilu i iznosila je 11,8 milijardi dinara, odnosno 144,9 miliona evra.

Učešće akcija u ukupnom broju transakcija ostvarenih u trgovanju je za 1% niže u odnosu na isti period prethodne godine i iznosilo je 93,6%.

Zaključno sa 30. septembrom 2008. godine na Prime marketu Beogradske berze nalaze se tri hartije, i to su Energoprojekt holding a.d. Beograd (ENHL), Metals banka a.d. Novi Sad (MTBN), Sojaprotein a.d. Bečej (SJPT) i Tigar a.d. Pirot (TIGR). Akcije Metals banke su na Prime market Beogradske berze uključene u avgustu tekuće godine.

Poslednjeg trgovačkog dana posmatranog perioda cena akcije izdavaoca Energoprojekt holding a.d. Beograd iznosila je 997 dinara, što predstavlja devetomesečni pad od 65,6%. Akcije Metals banke na kraju perioda beleže cenu od 20.005 dinara, što je za 53,9% niže u odnosu na početak godine. Akcije izdavaoca Sojaprotein a.d. Bečej zabeležile su cenu od 1.500 dinara i time ostvarile pad od 59% u posmatranom periodu, dok je u istom periodu cena akcija izdavaoca Tigar a.d. Pirot pala za 45,6% završivši trgovanje sa cenom od 940 dinara.

Ukupna vrednost trgovanja ove četiri hartije čini 7,55% devetomesečnog prometa akcijama i iznosi 4,5 milijardi dinara, od čega je 3,1 milijarda dinara ostvarena u trgovanju ovim akcijama na Prime marketu.

Sa druge strane, sve akcije kojima se u prvih devet meseci 2008. godine trgovalo metodom kontinuiranog trgovanja ostvarile su ukupan promet od 28,5 milijardi dinara, što predstavlja 50% ukupnog trgovanja akcijama, odnosno 47% ukupnog prometa ostvarenog na Berzi. U odnosu na isti period prethodne godine, trgovanje ovom metodom je zabeležilo pad vrednosti prometa od 62%.

Ubedljivo najtrgovanija hartija u posmatranom periodu, i pored zabeleženog pada cene od 55,3%, bila je akcija AIK banke a.d. Niš sa 10,3 milijardi dinara ostvarenog prometa. U grupu od pet najaktivnijih hartija ušle su akcije još tri banke, i to Univerzal banke i Agrobanke iz Beograda i Metals banke iz Novog Sada, kojima su se pridružile i akcije izdavaoca Energoprojekt holding a.d. Beograd sa Prime market-a.

AKCIJE – PRIME MARKET (LISTING A) *

SIMBOL	POSLEDNJA CENA (RSD)	% PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA (RSD)	NAJNIŽA CENA (RSD)	VREDNOST TRGOVANJA (RSD)
ENHL	997	-65,62%	2.900	980	1.500.234.390
MTBN	20.005	-53,98%	43.999	20.000	1.472.382.735
SJPT	1.500	-59,00%	3.990	1.490	1.386.261.986
TIGR	940	-45,57%	1.850	823	213.434.529

ENHL

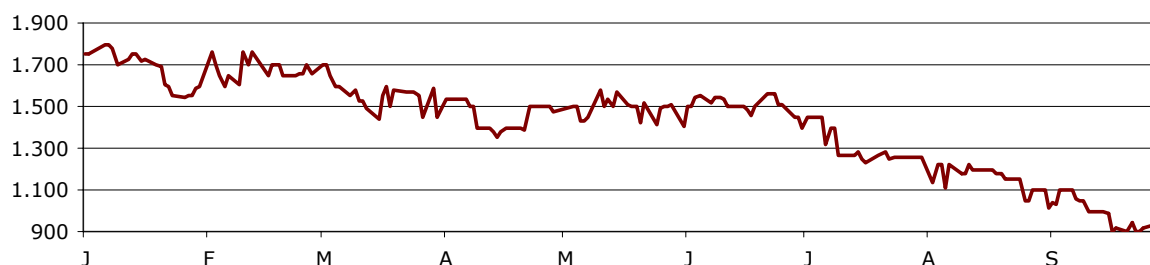
MTBN

SJPT

TIGR

* januar-septembar 2008.

AKCIJE U METODU KONTINUIRANOG TRGOVANJA*

SIMBOL	POSLEDNJA CENA (RSD)	% PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA (RSD)	NAJNIŽA CENA (RSD)	VREDNOST TRGOVANJA (RSD)
AGBC	6.000	-27,03%	9.798	6.000	123.003.696
AGBN	10.000	-53,54%	25.300	10.000	1.971.518.027
AGRC	1.934	-30,08%	2.800	1.500	9.907.951
AIKB	4.382	-55,29%	10.500	4.105	10.294.356.282
ALFA	8.000	-66,46%	23.499	7.010	244.147.932
BMBI	11.900	-45,91%	21.000	10.100	180.909.564
BNNI	40.000	-29,70%	58.000	36.000	704.278.603
CCNB	39.900	-56,63%	91.000	39.000	113.695.411
CYBN	12.000	-55,31%	27.490	12.000	80.724.411
DJMN	32.000	-50,00%	63.900	32.000	23.963.380
DNOS	3.099	-64,78%	9.850	2.900	301.336.427
EGMN	10.199	-57,50%	24.000	10.199	118.267.838
FIDL	1.598	-53,52%	3.570	1.598	108.297.514
FITO	4.060	-62,92%	11.500	4.050	109.940.560
GLOS	1.150	-79,09%	5.999	1.150	96.107.587
IKRB	3.680	-35,44%	7.200	3.020	554.406.759
IMLK	1.300	-51,82%	2.700	1.151	556.508.092
INFM	6.600	-49,81%	13.300	6.400	142.319.623
IRTL	3.300	-26,67%	5.502	2.800	13.385.677
JMBN	47.000	-40,32%	90.000	39.900	1.045.616.414
KMBN	44.000	-55,06%	100.000	44.000	765.673.894
LSTA	1.200	-55,57%	3.350	1.200	63.574.561
MTLC	2.940	-30,87%	4.510	2.310	354.711.985
NAVP	1.749	2,88%	2.321	1.300	246.209.460
NPRD	4.700	-44,71%	8.500	4.250	130.513.046
PLNM	3.200	-31,89%	5.500	3.000	295.756.719
PLTK	225	-56,81%	540	225	8.209.688
PRBN	1.070	-70,48%	4.300	1.000	463.135.797
PRGS	300	-24,81%	523	299	184.734.238
PTLK	840	-22,22%	1.150	840	138.208.047
PUUE	2.000	-71,35%	7.000	2.000	103.792.302
RDJZ	880	-48,24%	1.580	620	22.748.592
RMBG	650	-18,75%	930	600	13.145.689
SMPO	835	-63,70%	2.398	799	48.863.043
TGAS	6.900	-68,64%	22.000	6.900	82.180.500
TLFN	2.781	-75,82%	12.450	2.100	273.335.306
UNBN	15.825	-59,67%	39.000	15.000	3.224.144.389
UNVR	1.800	-59,99%	4.400	1.608	35.668.191
VDAV	17.990	-12,24%	27.000	17.000	95.837.950
VINZ	12.999	-0,01%	18.500	10.720	309.376.212
VITL	3.000	-64,70%	8.499	3.000	78.681.978
VLFR	5.199	-13,35%	7.000	4.480	115.555.902
VZAS	763	-62,76%	2.299	760	260.636.420
ZOPH	1.345	-16,09%	1.698	1.120	63.896.435

* januar-septembar 2008.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	% PROMENA CENE	VREDNOST TRGOVANJA
AIKB	4.382	-55,29%	10.294.356.282
UNBN	15.825	-59,67%	3.224.144.389
AGBN	10.000	-53,54%	1.971.518.027
ENHL	997	-65,62%	1.500.234.390
MTBN	20.005	-53,98%	1.472.382.735

Pet akcija sa najvećim obimom prometa, 01. januar – 30. septembar 2008.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	% PROMENA CENE	VREDNOST TRGOVANJA
NAVP	1.749	2,88%	246.209.460

Akcije sa rastom cene, 01. januar – 30. septembar 2008.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	% PROMENA CENE	VREDNOST TRGOVANJA
GLOS	1.150	-79,09%	96.107.587
TLFN	2.781	-75,82%	273.335.306
PUUE	2.000	-71,35%	103.792.302
PRBN	1.070	-70,48%	463.135.797
TGAS	6.900	-68,64%	82.180.500

Pet akcija sa najvećim padom cene, 01. januar – 30. septembar 2008.

OBVEZNICE RS*

Ukupan promet obveznicama Republike Srbije iznosio je 3,9 milijardi dinara, odnosno 48,3 miliona evra i ostvaren je kroz 5,9 hiljada transakcija. Rekordna mesečna vrednost prometa od početka godine iznosila je više od milijardu dinara i ostvarena je kroz 905 transakcija u junu mesecu.

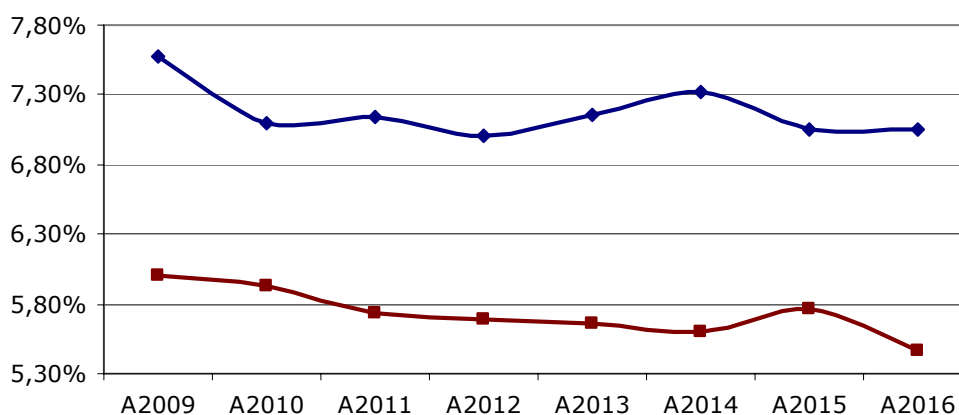
U ukupnom devetomesečnom prometu obveznice Republike Srbije su učestvovala sa 6,4% što predstavlja pad učešća trgovanja ovim hartijama od 4,9% u odnosu na isti period prethodne godine.

Najtrgovanija serija od početka godine je serija koja dospeva 2016. godine sa učešćem od 29,5% u ukupnom devetomesečnom prometu.

Krajem maja, tačnije, 21. maja 2008. godine izvršeno je delistiranje obveznice RS, serije A2008 sa Prime market-a, usled dospeća na naplatu 31. maja 2008. godine. Ukupan obim trgovanja ovom serijom od njenog uključivanja u trgovanje (9.9.2002.) iznosio je 53,4 miliona evra.

SIMBOL	POSLEDNJA CENA	PROMENA CENE	NAJVIŠA CENA	NAJNIŽA CENA	VREDNOST TRGOVANJA (EUR)
A2008*	98,85	+1,36	99,00	96,35	1.491.774
A2009	95,26	3,41%	96,30	91,00	4.649.863
A2010	89,20	2,47%	90,20	85,00	6.393.065
A2011	83,20	0,62%	84,00	78,30	5.561.156
A2012	78,00	-0,42%	78,90	73,00	5.384.721
A2013	72,40	-2,50%	74,50	65,70	2.243.526
A2014	67,00	-4,96%	72,50	64,00	2.310.312
A2015	63,50	-5,03%	67,00	60,50	5.999.354
A2016	59,30	-6,76%	63,90	56,00	14.243.070

* Podaci zaključno sa 21. 5. 2008.

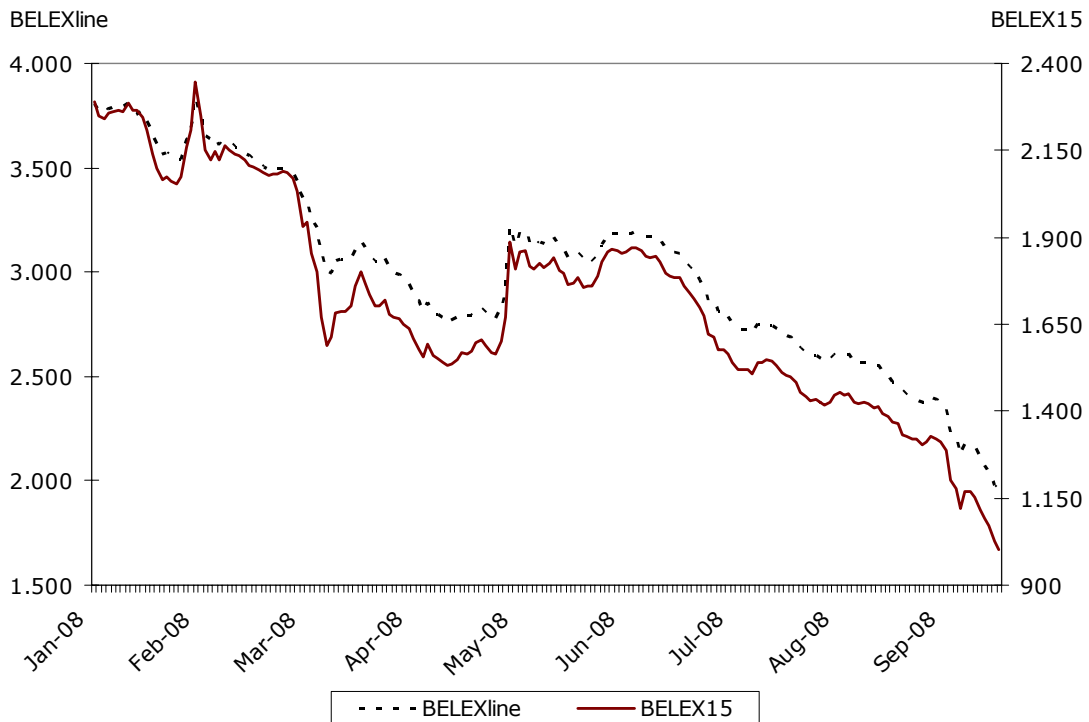
* januar-septembar 2008.

—◆— 30. sep —■— 31. jan

INDEKSI

Indeks najlikvidnijih hartija BELEX15 je na kraju trećeg kvartala 2008. godine zabeležio pad svoje vrednosti od 56,15% od početka godine i period završio na nivou od 1.003,77 indeksnih poena, što istovremeno predstavlja i najnižu vrednost ovog pokazatelja u posmatranom periodu. Najviša vrednost na zatvaranju indeksa BELEX15 u prvih devet meseci 2008. godine ostvarena je 4. februara i iznosila je 2.346,24 indeksnih poena.

Opšti indeks Beogradske berze BELEXline poslednjeg dana septembra imao je vrednost od 1.941,76 indeksnih poena, i izgubio 48,9% svoje vrednosti u odnosu na početak godine. Najvišu vrednost od 3.835,16 indeksnih poena ovaj indeks je dostigao 4. februara 2008. godine, dok je najniža i za ovaj indeks zabeležena poslednjeg dana posmatranog perioda.

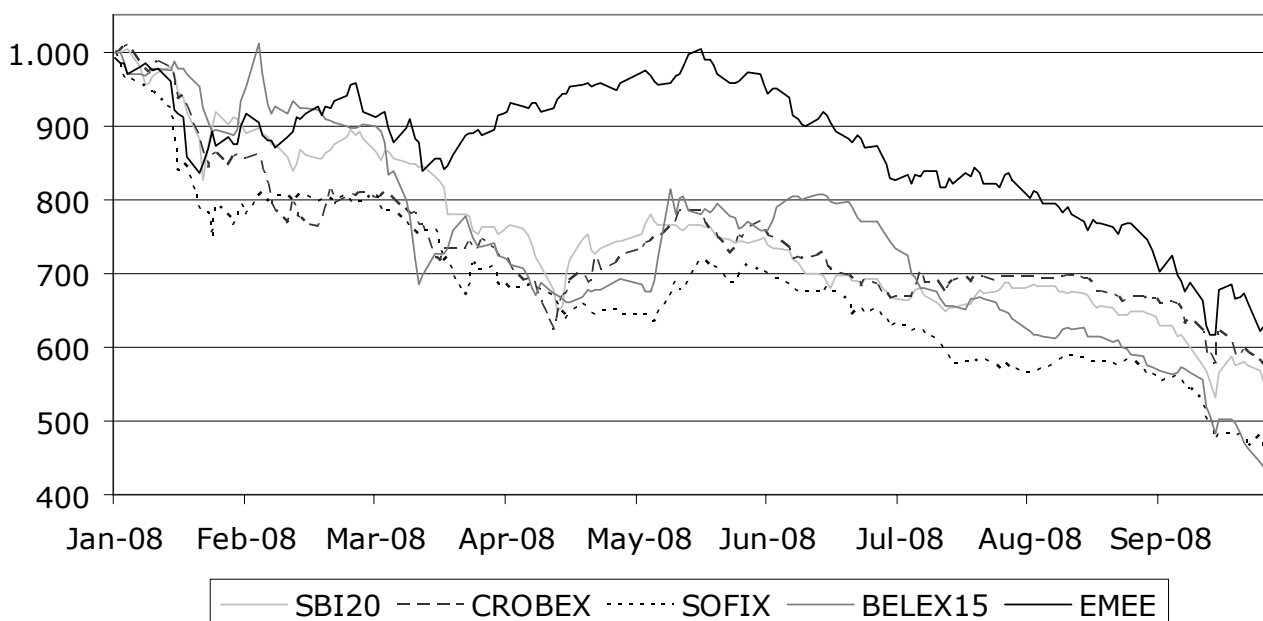
(01. januar-30. septembar)	BELEXline	BELEX15
Poslednja vrednost	1.941,76	1.003,77
Promena	-1.862,08	-1.285,58
% Promena	-48,95	-56,15
Najviša vrednost	04. februar: 3.835,16	04. februar: 2.346,24
Najniža vrednost	30. septembar: 1.941,76	30. septembar: 1.003,77

KRETANJE INDEKSA U REGIONU

Indeks najlikvidnijih hartija Beogradske berze, BELEX15 zabeležio je najlošiju performansu u odnosu na indekse drugih berzi u regionu u prvih devet meseci ove godine, dok je indeks BELEXline ostvario nešto manji pad vrednosti u odnosu na reprezentativne indekse berzi u Bugarskoj i Rumuniji, ali i veći pad u odnosu na indekse Ljubljanske i Zagrebačke berze.

Sa druge strane, u odnosu na benchmark indeks MSCI EM EE, indeksi Beogradske berze, kao i indeksi drugih berzi u okruženju, zabeležili su nešto slabiju performansu u posmatranih devet meseci, s obzirom da navedeni indeks beleži negativnu promenu u iznosu od -36,8% u periodu od januara do kraja septembra.

	Srbija		Slovenija	Hrvatska	Bugarska	Rumunija
	BELEX15	BELEXline	SBI20	CROBEX	SOFIX	BET
jan-sep	-56,15	-48,95	-45,66	-43,29	-53,59	-55,40
sep 08	-26,30	-21,90	-16,13	-14,40	-14,40	-22,20

TRŽIŠNA KAPITALIZACIJA

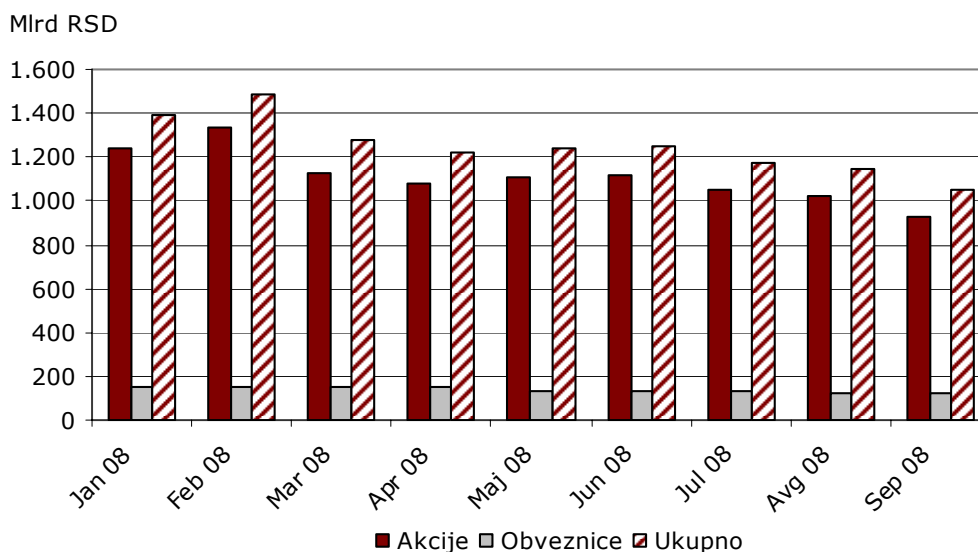
Ukupna tržišna kapitalizacija Beogradske berze 30. septembra 2008. godine iznosila je 13,7 milijardi evra, što predstavlja 29,8% manju vrednost u odnosu na poslednji trgovački dan septembra 2007. godine.

Tržišna kapitalizacija akcija iznosila je 12,1 milijardi evra i smanjena je za 31% u odnosu na septembarsku vrednost 2007. godine, dok za akcije kojima se trguje metodom kontinuiranog trgovanja iznosi 2,8 milijardi evra i učestvuje sa 23,2% u ukupnoj kapitalizaciji akcija i 20,4% u ukupnoj kapitalizaciji. Kapitalizacija akcija kojima se trguje metodom preovlađujuće cene iznosila je 9,3 milijardi evra, što čini 76,8% od kapitalizacije akcija i 67,7% ukupne kapitalizacije Beogradske berze. Ostatak od 1,6 milijardi evra kapitalizacije odnosi se na obveznice RS.

Akcije koje ulaze u sastav indeksne korpe BELEX15, indeksa najlikvidnijih hartija, krajem septembra imaju kapitalizaciju vrednu 1,9 milijarde evra i time su u ukupnoj kapitalizaciji akcija učestvovala sa 16,2%, dok akcije iz indeksne korpe opšteg indeksa Beogradske berze, BELEXline beleže kapitalizaciju od 4,6 milijardi evra i čine 38,6% kapitalizacije akcijama.

	<i>BELEXline</i>	<i>BELEX15</i>	<i>Kontinuirano trgovanje</i>	<i>Metod preovlađujuće cene</i>	<i>Obveznice RS</i>	<i>Ukupno</i>
Sep 08	357.268,963	150.236,874	214.552,472	710.728,013	124.851,514	1.050.131,999
Avg 08	430.825,172	202.904,752	278.444,935	739.738,762	127.765,937	1.145.949,634
Jul 08	462.924,082	223.808,898	307.353,770	742.198,038	127.903,137	1.177.454,945
Jun 08	515.342,025	262.113,934	355.616,304	762.644,010	128.897,314	1.247.157,628
Maj 08	514.940,786	261.128,089	353.010,268	754.530,658	134.378,285	1.241.919,211
Apr 08	475.921,217	230.198,401	317.866,817	760.882,569	147.204,994	1.225.954,379
Mar 08	502.821,839	249.746,012	348.939,006	781.734,175	150.631,999	1.281.305,180
Feb 08	574.425,011	298.735,437	407.512,904	928.737,601	154.548,364	1.490.798,868
Jan 08	598.187,038	313.822,493	427.180,366	816.303,589	152.896,195	1.396.380,149

* vrednost u milionima RSD

FIT, FIS, FIB

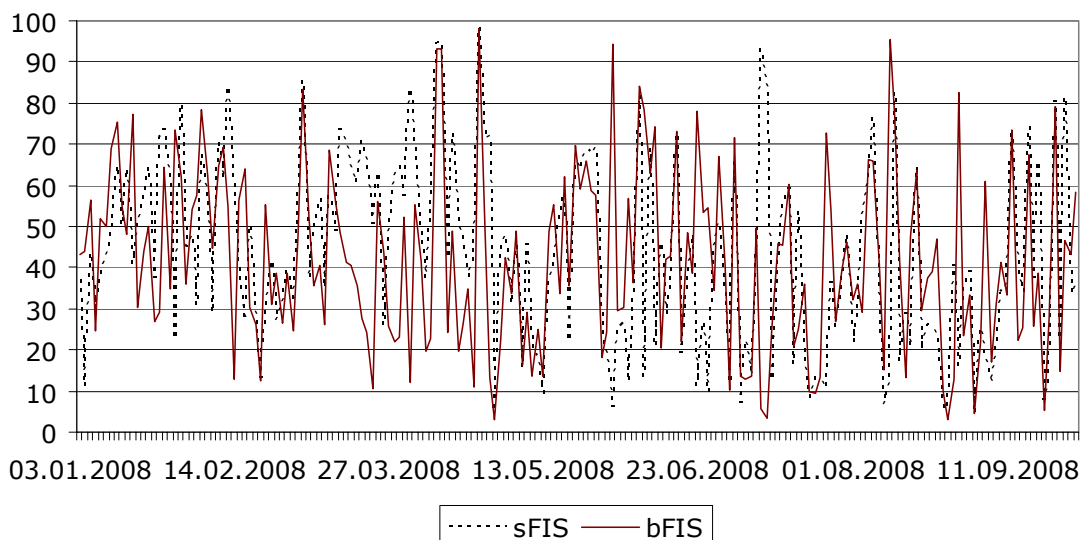
Učešće stranih investitora u trgovanju na Beogradskoj berzi je u prvih devet meseci 2008. godine, sumarno posmatrajući procentualne iznose, nalazi se na nešto višem nivou u odnosu na 2007. godinu, ali ukoliko se uzmu u obzir apsolutni iznosi trgovanja, jasno je došlo do smanjenja aktivnosti kako domaćih, tako i stranih investitora.

Učešće stranih investitora u ukupnom trgovanju (FIT) u posmatranom periodu prosečno dnevno iznosilo je 47,9% i bilo znatno izraženije u trgovanju akcijama. U odnosu na 2007. godinu, došlo je do povećanja relativnih vrednosti FIT-a za 8,6%.

Učešće stranih investitora u trgovanju akcijama (FIS), prosečno dnevno iznosilo je 50,4%, pri čemu su stranci u kupovini akcija učestvovali sa 52,4%, dok je njihovo učešće u prodaji iznosilo 48,4%. Prosečna dnevna vrednost FIS-a je povećana za 8,3% u poređenju sa 2007. godinom.

Nisko učešće stranih investitora u trgovanju obveznicama RS (FIB) ostalo je prepoznatljiva karakteristika i posmatranog perioda 2008.godine, sa prosečnom dnevnom vrednošću od 11,4%, čime je zabeležen pad vrednosti ovog pokazatelja za 3% u odnosu na 2007. godinu.

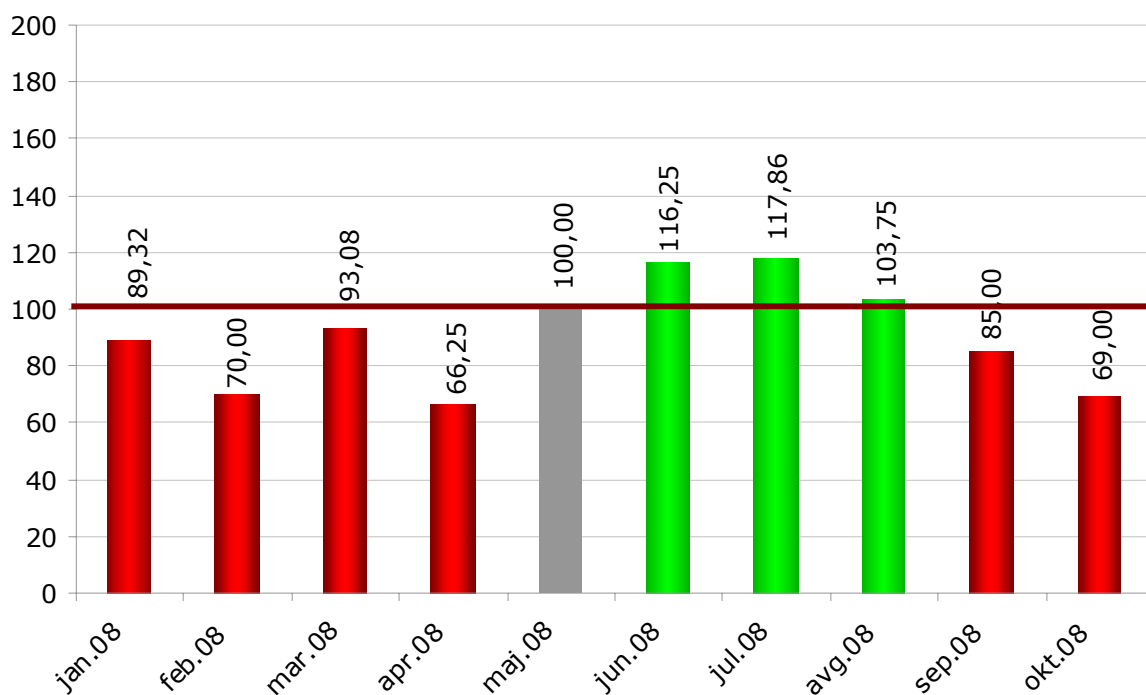
	FIB	FIS	FIT
2005.	13,37%	51,18%	42,58%
2006.	11,39%	54,61%	47,99%
2007.	14,39%	42,04%	39,25%
Januar 08	32,25%	51,90%	51,15%
Februar 08	22,67%	46,06%	44,89%
Mart 08	26,60%	53,85%	52,13%
April 08	15,20%	79,50%	78,16%
Maj 08	4,44%	37,26%	35,98%
Jun 08	4,14%	51,01%	44,63%
Jul 08	7,96%	29,92%	27,30%
Avgust 08	5,75%	35,56%	33,18%
Septembar 08	10,97%	33,50%	31,53%
2008.	11,36%	50,38%	47,89%

BELEXsentiment

U uslovima negativnih kretanja na vodećim berzama u svetu i turbulentnog lokalnog okruženja, po prvi put od početka računanja BELEXsentiment je u toku prvih devet meseci tekuće godine veći deo perioda proveo u negativnoj, crvenoj zoni, često značajno ispod psihološke granice od 100 poena, dostignuvši svoj istorijski minimum od 66,25 poena u aprilu 2008. godine. Tržište ipak nije potvrdilo iskazani sentiment učesnika u glasanju, te je april doneo rast prometa od 178% u odnosu na prethodni mesec.

Iako su glasači pokazivali izvestan optimizam u toku letnjih meseci ove godine, tržišna kretanja nisu opravdala ovakva očekivanja, što se, zajedno sa drugim faktorima u okruženju negativno odražava i na septembarsku i oktobarsku vrednost pokazatelja, pri čemu je vrednost BELEXsentimenta za oktobar tek neznatno viša u odnosu na istorijski minimum u aprilu.

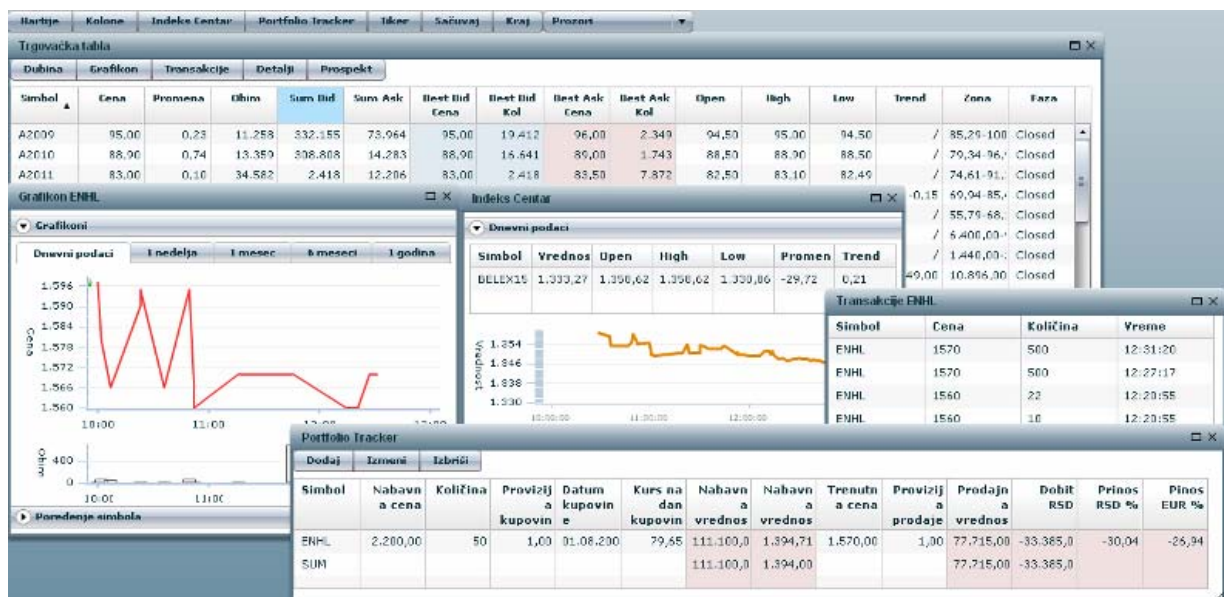
INFORMACIONI SISTEM

BELEX.info

U sklopu kontinuiranih napora na unapređenja procesa blagovremenog informisanja javnosti, Beogradska berza je 01.10.2008. pustila u rad funkcionalno unapređenu i vizualno redizajniranu verziju BELEX.info servisa za distribuciju podataka iz trgovanja u realnom vremenu putem interneta.

Pored uvida u trenutno stanje na Berzi, odnosno, kretanje cena svih hartija uključenih u trgovanje, ponudu i tražnju, obim realizovanih hartija, istovremenog prikaza maksimalno 60 hartija na tabli, tabelarnog prikaza dubine tržišta, do 5 najboljih cena ponude i tražnje i količina po tim cenama, prikaza detalja za izabrane hartije i brzog pristupa prospektu izdavaoca, nova BELEX.info aplikacija svojim korisnicima sada pruža i mnogo više, a po nepromenjenim iznosima pretplate. Uz mogućnost praćenja dubine tržišta za više izabranih hartija, korisnici sada mogu pratiti i 5 poslednje zaključenih transakcija na izabranoj hartiji, sa prikazom cene po kojoj je transakcija zaključena, količine iz transakcije i vremena zaključenja, za više hartija istovremeno.

Opcija Portfolio Tracker omogućava kreiranje i praćenje portfolia hartija od vrednosti. U skladu sa dešavanjima na tržištu i kretanjima cena korisnik sada ima mogućnost praćenja svojih pozicija i potencijalnih prinosa nad hartijama u sopstvenom vlasništvu u realnom vremenu. Za detaljnije informacije o servisu i o tome kako da postanete korisnik posetite www.belex.info.

Saradnja sa visokoškolskim ustanovama

Poslovi trgovanja hartijama od vrednosti zauzimaju u našoj praksi sve značajnije mesto, te organizacija i rad institucija tržišta kapitala Srbije, a posebno Beogradske berze, nailaze na sve veće interesovanje obrazovnih institucija. U tom smislu, Beogradska berza priprema i sprovodi edukativne aktivnosti namenjene najširoj javnosti, kao i učeničkoj i studentskoj populaciji. Imajući u vidu nedovoljan nivo dosadašnjeg načina saradnje Beogradske berze i obrazovnih institucija, Beogradska berza je u sklopu svog organizacionog i tehničko-tehnoloških razvoja posvetila posebnu pažnju delu obrazovanja, ovoga puta, kroz razvoj i instalaciju posebnog sistema za trgovanje koji bi omogućio praktičnu nastavu u oblasti berzanskih poslova u prostorijama (učionicama) visokoškolskih ustanova u Srbiji.

Nastavu programom "Virtuelna učionica-Beogradska berza", na fakultetima izvodili bi zaposleni fakulteta, koji bi za izvođenje ovog vida nastave prethodno bili adekvatno obučeni od strane Beogradske berze u njenim prostorijama, a na osnovu Pravila poslovanja Berze i principa trgovanja hartijama od vrednosti na kojima je baziran sistem za trgovanje Berze. Projekat "Virtuelna učionica - Beogradska berza" predstavlja posebnu platformu za trgovanje kojoj se pristupa isključivo preko interneta. Predmetna platforma je istovetna sistemu za trgovanje Beogradske berze. Administracija i održavanje sistema je u nadležnosti Beogradske berze.

Platforma "Virtuelna učionica-Beogradska berza" u prvoj fazi omogućava isključivo trgovanje hartijama od vrednosti, a u narednim fazama razvoja biće moguće modifikacije prema potrebama obrazovnih institucija, u smislu omogućavanja praktične obuke i u segmentima uključenja hartija od vrednosti na tržišta Berze i informisanja (izrada kursne liste, statistike isl).

Pored projekta "Virtuelna učionica-Beogradska berza", U standardnoj ponudi Berze su i kursevi koji obrađuju sledeće teme: opšti prikaz berzanskog poslovanja; analiza investicija sa simulacijom korišćenja platformi iz ponude data vendora; investicioni fondovi, sa detaljnijim upoznavanjem rada pojedinačnog fonda kao gostujućeg predavača. Obuke podrazumevaju teorijski i praktični deo, pri čemu se pod praktičnim delom podrazumeva simulacija trgovanja na sistemu Beogradske berze. Obuku sprovode zaposleni Berze, obučeni za vođenje nastave, uz mogućnost uključenja eksternih predavača za posebne nastavne jedinice. U te svrhe, Beogradska berza u svom prostoru poseduje učionicu sa 30 mesta.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Međunarodni Roadshow

Nakon izuzetno uspešno realizovanog prvog regionalnog Roadshow-a u junu ove godine u Zagrebu, sredina oktobra biće rezervisana za prvi međunarodnog Roadshow-a kompanija iz regiona, koji će u biti organizovan u Beču. Međunarodnim investitorima predstaviće se četiri domaće kompanije: Energoprojekt holding a.d. Beograd, Komercijalna banka a.d. Beograd, Metals banka a.d. Novi Sad i Tigar a.d. Pirot.

S obzirom na veliko unapred izraženo interesovanje stranih investitora za prezentacije i individualne razgovore sa menadžmentom naših kompanija, očekuje se još jedan uspešan događaj koji će u budućnosti doprineti daljem razvoju domaćeg tržišta kapitala.

Srpske akcije uključene u nove Dow Jones STOXX indekse

U utorak, 7. oktobra, vodeća svetska kompanija za kreiranje indeksa Dow Jones STOXX objavila je novu seriju indeksa, u koje su, po prvi put, uključene i akcije srpskih kompanija. Ova porodica indeksa, čiji je "krovni indeks" Dow Jones STOXX Eastern Europe TMI, sastoji se od ukupno 33 indeksa, uključujući i supersektorske indekse prema ICB sektorskoj klasifikaciji.

Novi indeksi kompanije Dow Jones STOXX obuhvataju 18 zemalja istočne Evrope, a performanse srpskih kompanija biće praćene u okviru sledećih indeksa: Dow Jones STOXX Eastern Europe TMI, Dow Jones STOXX Balkan TMI, Dow Jones STOXX Sub Balkan TMI i Dow Jones STOXX Sub Balkan 30, kao i u okviru pojedinih sektorskih indeksa.

Prema rečima gospodina Werner Bürki-ja, predsednika STOXX nadzornog odbora, region Istočne Evrope predstavlja privrede u razvoju, koje su obezbedile zavidne prihode u prethodnom periodu, a sa novim Dow Jones STOXX indeksima, investitori će imati priliku da prate kretanja u regionu na osnovu jasnih, uporedivih i preciznih indeksnih pokazatelja.

Indeks "blue chip" akcija zapadno-balkanskih zemalja Dow Jones STOXX Sub Balkan 30, uključuje akcije 30 sektorskih lidera iz Hrvatske, Makedonije, Slovenije i Srbije, a u ovom trenutku, u korpi ovog indeksa nalaze se akcije pet kompanija iz Srbije: AIK banka, Komercijalna banka, Agrobanka, Soja protein i Energoprojekt holding.

Važno je napomenuti da je deo danas objavljene porodice pod nazivom Dow Jones STOXX Sub Balkan nastao na inicijativu partnerskih berzi bivše Jugoslavije, a čiji je lider u ovom projektu bila Beogradska berza. Detaljniju vest o novoj porodici Dow Jones STOXX indeksa, metodama kalkulacije, komponentama, reviziji, kao i prezentaciju o Dow Jones STOXX Balkan indeksima možete pogledati na internet prezentaciji Beogradske berze www.belex.rs.

O planovima....

SADRŽAJ:

- Sedma međunarodna konferencija

SEDMA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA BEOGRADSKE BERZE

Sedma međunarodna Konferencija Beogradske berze, pod nazivom: Belgrade SuperMarket: One Stop – Learn All biće održana 13. i 14. novembra u Beogradu. Programom Konferencije predviđena su četiri panela, predstavljanje domaćih kompanija i specijalno predavanje na temu opštih ekonomskih kretanja, investicionih mogućnosti i planova razvoja Srbije.

Panel 1: Zabranjene veze - sukob interesa u finansijskim uslugama

Šta se sve može smatrati sukobom interesa, koje su posledice delovanja lica sa sukobom interesa na finansijsko tržište i kako se sprečavaju ovakve pojave?

Panel 2: Redukcija rizika ili novi rizik - SPV (Special Purpose Vehicle)

Šta je SPV, kako se kreira, da li je sa SPV svaki rizik minimiziran ili se otvaraju novi rizici?

Panel 3: Socijalno odgovorne kompanije – investicija koja pravi razliku

Da li su i zašto investitori sve privrženiji kompanijama koje se na putu ostvarenja profita rukovode i podizanjem opšteg kvaliteta života, i kako su povezane klimatske promene i berzanski poslovi?

Panel 4: Globalni problem - lokalna glavobolja

Šta se sve događa u globalnoj ekonomiji i da li energetika danas kreira budući izgled finansijskog tržišta?

Mini road show: Šta još Srbija može da ponudi?

Predstavljanje novih projekata domaćih kompanija, kako ih prepoznati, ima li IPO alternativu?

Specijalno predavanje na temu opštih ekonomskih kretanja, investicionih mogućnosti i planova ekonomskog razvoja Srbije.

Kao i prethodnih godina ovogodišnja Konferencija Beogradske berze okupiće veliki broj stručnjaka iz celog sveta, koji će učesnicima približiti neke od najaktuelnijih tema na svetskom finansijskom tržištu, a koje nisu u dovoljnoj meri prisutne u regionu jugoistočne Evrope. Učešće u radu Konferencije, u svojstvu panelista do sada su, između ostalih potvrdili i Michel Noel, *Svetska banka*; John Hennessy, *FINRA*; Kenneth J. Caputo, *SIPC*; Stere Farmache, *Bucharest Stock Exchange*; gospoda Tim Field i Francesco Maria Aleandri, *advokatska kancelarija "Simmons&Simmons"*; Skot Kalhun, *USAID*; Zoran Petrović, *Raiffeisen banka*; dr Sonja Bunčić, *Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu*; Saša Stefanović, *Institut ekonomskih nauka u Beogradu*; Tatjana Jovanić, *Pravni fakultet u Beogradu*; Marcin Burda, *Barclays Capital*; Regina Kessler, *Ujedinjene nacije*; Michelle McCulloch, *Innovestgroup*; Sanjoy Dutta, *UniCredit HVB Munich*; Markus Thomas, *DowJones*; Michael Fridrich, *Evropska komisija*; Roland Meier, *Tele Trader Software*; Richard Barden, *Tenfore Systems Ltd.*

UPGRADE IN BELGRADE Belgrade SuperMarket: One Stop - Learn All 13. i 14. novembar 2008. godine u Beogradu
Četvrtak 13. novembar
08.30 - 09.00 Registracija učesnika
09.00 – 09.30 Svečano otvaranje
09.30 – 10.40 Prvi panel: Zabranjene veze - sukob interesa u finansijskim uslugama
Michel Noel, Viši finansijski savetnik, World Bank Tema: "Sukob interesa - implikacije principa IOSCO i direktiva Evropske unije"
John Hennessy, Direktor za edukaciju i trening u odeljenju za međunarodne poslove i usluge, FINRA Tema: "Analitičari i sukob interesa"
Kenneth J. Caputo, Viši saradnik glavnog savetnika, SIPC
Tim Field, Partner, Simmons & Simmons
Francesco Maria Aleandri, Partner, Simmons & Simmons
Sonja Bunčić, Docent, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu Tema: "Mogući sukobi interesa članova uprave emitenta i njihova odgovornost"
Diskusija
10.40 – 11.15 Kafe pauza
11.15 – 12.45 Drugi panel: Redukcija rizika ili novi rizik - SPV (Special Purpose Vehicle)
Stere Farmache, Predsednik Upravnog odbora i direktor, Bucharest Stock Exchange Tema: "SPV: inovacija i rizik"
Marcin Burda Barclays Capital
Saša Stefanović, Istraživač saradnik, Institut ekonomskih nauka u Beogradu Tema: "Strukturirano finansiranje: uloga SPV-a"
Tatjana Jovanić, Asistent, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu
Skot Kalhun, Konsultant Američke agencije za međunarodni razvoj - USAID Tema: "Projekat podrške ekonomskom razvoju Srbije"

Diskusija
12.45 – 14.15 Ručak u restoranu Sava Centra
14.15 – 15.45 Treći panel: Socijalno odgovorne kompanije – investicija koja pravi razliku
Regina Kessler, Stručni saradnik za programe, Inicijativa Ujedinjenih nacija za finansiranje programa zaštite životne sredine
Michelle McCulloch Direktor korporativnog razvoja, Innovest Group
Sanyoj Dutta, UniCredit HVB Munich
Marcus Thomas, Dow Jones Tema: "Indeksi održivog rasta"
Diskusija
Petak 14. novembar
09.00 – 10.30 Četvrti panel: Globalni problem - lokalna glavobolja
Michael Fridrich, Evropska komisija
Zoran Petrović, Zamenik predsednika Izvršnog odbora, Raiffeisen banka a.d. "Finansiranje - jedan od ključnih izazova za buduću ekspanziju"
Roland Meier, Generalni direktor, TeleTrader Software AG
Richard Barden, Direktor prodajne mreže, Tenfore Systems, Ltd.
Petr Vins Generalni direktor za centralnu Evropu, Moody's
Diskusija
10.30 – 10.35 Prezentacija sponzora: ORC Software
10.35 – 10.45 Kafe pauza
10.45 – 13.15 Mini roadshow
13.15 – 14.45 Ručak u restoranu Sava Centra
14.45 – 15.45 Specijalno predavanje
15.45 – 15.50 Svečano zatvaranje
Ponedeljak 17. novembar
11.00 – 12.30 Konferencija za štampu na Beogradskoj berzi
U fazi dobijanja saglasnosti:
- Alexander Potemkin, Predsednik MICEX Group, Moskva i regionalni centri (po veličini prometa deveta na rang listi svetskih berzi)
- Maria Ivanova Direktor poslovnog razvoja, The National Depository Center, Moskva
- Anthony Osullivan, OECD

